

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

„Smysl života ženy v současné společnosti, se zaměřením na problém mateřství a interrupce“ Katedra pedagogiky

Autor práce: Martina Hrušková

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Ludmila Muchová, Ph.D.

Posudek vypracoval: Dr. Daniel D. Novotný, Ph.D.

Práce s názvem „Smysl života ženy v současné společnosti, se zaměřením na problém mateřství a interrupce“ je rozdělena na část teoretickou a praktickou. V teoretické části autorka vypočítává různé názory psychologů na smysl života (kap. 1), informuje o různých aspektech mateřství v dějinách i současnosti (kap. 2), podává přehled antikoncepčních metod (kap. 3), rozebírá některé aspekty interrupcí (kap. 4), popisuje průběh těhotenství (kap. 5). Souvislost těchto témat není nikde explicitně popsána. Návaznost kapitol je velmi malá. Podle vyjádření autorky „cílem práce bude hlouběji porozumět otázce postavení dítěte v životě dnešní ženy a dále, jak se ženy staví k možnosti umělého přerušování těhotenství.“ (s. 6) Je-li cílem práce toto, proč se zabývat např. logoterapií (s. 12-15), mateřstvím v pravěku (s. 17), metodami antikoncepce (s. 28-30)? Proč se nezaměřit na vlastní studie postojů žen vůči dětem a vůči interrupcím? V praktické části pak autorka prezentuje výsledky svého dotazníkového šetření. Autorka získala údaje od 14 respondentek, všech ve věku 25 až 29 let, bez udání rodinného statusu. Jedná se tedy o vysoce nereprezentativní vzorek „dnešních žen“. Diskuse výsledků šetření (s. 100 až 107) je neinformativní, proložena citáty z odborné literatury, jejichž náležité místo je v části teoretické, nikoli praktické. Výsledek své práce shrnuje autorka takto:

„Výzkum tedy ukázal na možnou reakci žen na výzvu uvažovat o vlastním smyslu života. Pokud jejich úvahy zůstaly na obecné úrovni, preferovali rodinu a mateřství jako důležitý zdroj životního smyslu. Když byly však otázky zacíleny na „jejich vlastní případ“, tuto jistotu ztrácely a připouštěly i možnost volit jiné hodnoty než mateřství, i metody, jak buď vůbec neotěhotnět, nebo vzniklé nechtěné těhotenství uměle přerušit.“ (s. 107 a znovu verbatim s. 108)

Jedná se o velmi skromný výsledek, nicméně cenný, který by stálo za to dále využít, což autorka nečiní. Proč ztrácí respondentky jistotu ve svém vlastním případě? Odkud čerpají vodítka pro své postoje k antikoncepci a interrupci? Dávají-li ve vlastním případě přednost něčemu jinému než mateřství, čemu a proč?

Práce trpí řadou formálních nedostatků. Shrnutí kapitol (s. 15, s. 25-6, s. 31, s. 39-40, s. 45) obsah kapitol neshrnují – někde důležité téma vynechávají, jinde přidávají informace, leckde zdůrazňují podružnou věc (s. 15 „V kapitole zmiňuji i autora Míloše Rabana, který byl katolický kněz ...“). Mnohé věty nedávají dobrý smysl, např.

s. 9 „U většiny autorů, kteří se zabývali otázkou po smyslu života ... je možné najít filosofické, sociologické nebo psychologické či teologické pozadí“. Prázdna věta – co jiného bychom u nich mohli najít?

s. 9 „Ovšem najít odpověď na tuto otázku není jednoduché a zvláště složitou se stává v okamžiku, kdy by odpověď měla obsahovat perspektivu vyššího cíle.“ Prázdna věta. Navíc, co zde znamená „vyšší cíl“?

s. 9 „Kořeny psychologického uvažování nad smyslem života lze najít v psychologicko-antropologických proudech. Prvním proudem je existenciální filosofie ...“. Existenciální filosofie není „psychologicko-antropologický proud“.

s. 9 „Druhým proudem jsou pak teologické a analytické koncepce obsažené v psychologii osobnosti, podle kterých je lidská aktivita určena cílem.“ Zde mělo zřejmě být „teleologický“.

Pokud se autorce při obhajobě zdaří konzistentně vyložit koncepci své práce, navrhuji známku „dobře“.

25.2.2013 D.D.N.